

Vánoční představení - Putování za betlémským světlem: Poselství Vánoc a osamocená paní

Paní Jelínková

Velký anděl

Dvě děti na čtení, které pak mohou hrát stínové divadlo

Děti na divadlo, aby byl někdo, kdo je odmítne, pár andílků a pár pastýřů

Hra je situována jako stínové divadlo, ale ta část se dá hrát pouze pantomimicky.

Paní Jelínková sedí v křesle a vyšívá. Bolí ji z toho záda a ruce, tak se zvedne, naleje si čaj, sedne si s ním zpátky do křesla a vezme si do ruky noviny.

Čte různé hrůzy ve světě i doma, koukne do černé kroniky atd. A říká si: „To je strašný, co se děje. Člověk aby skoro nikomu nevěřil, staral se jen sám o sebe, radši ani nikomu nepomáhal, aby nenalítl. Ani na vlastní rodinu není spolehnutí. No nic, půjdu si udělat něco k jídlu.“ Když se paní zvedá, shodí ze stolku dolů nějaké papíry. Zvedá je, jsou to různé letáky a mezi nimi křesťanské letáčky.

„Ech, to mi dala ta snaživá sousedka, prý mi to pomůže. Dost bylo Vánoc! No, taky si myslím, co je to za nesmysl slavit něco, co ani není pravda. Ježíšek! Nikdy ho nikdo neviděl! Prý že nosí dětem dárky! Mně nikdo nic zadarmo nedal, jako dítěti možná, to ale všechno je tak dávno! No, možná ta sousedka, ta je ke mně i hodná, ale v toho jejího Boha já nevěřím! Kdyby byl, nebylo by tohle to všechno a lidi by neumírali mladí a mámy od dětí a vůbec.“ V tu chvíli práskne novinami o stůl. Znovu vezme do ruky ten letáček. A čte: Vánoce všude! V televizi, na ulicích, na limonádách. Člověk aby se málem bál otevřít sardinky ... No, to jo. Už aby bylo po Vánocích. I vlastní děti a vnoučata na člověka kašlou. Otočí kartičku a čte – jen některé věty (vybereme). Pche, prý nás má rád! A jak to chce dokázat? ... Přečte i poslední řádky proroctví Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Emanuel, to znamená „Bůh s námi“. (Bible Iz 7,14). Kdo má tomu rozumět. Citaci čte doslova, neboť tomu nerozumí.

V tu chvíli se za ní objeví anděl a zatuká jí na rameno. Chvíli se schovávají navzájem za novinami, až má paní odvalu noviny dát pryč.

Paní: „To už snad spím i vestoje, nebo co?“

Anděl pozdraví: „Pokoj tobě, dobrá paní.“

Paní: „Pokoj, pokoj, co na to říct. No, co pozdravím tak, jak umím. Dobrý den, nebo spíš večer.“

Anděl: „Dobrý večer.“

Paní: „Kdo jsi?“

Anděl: „Anděl, Boží posel.“

Paní: „Ukaž?“ Otočí si ho dokolečka. Anděl se rád předvede. „No jo, křídla máš parádní. A co tu vlastně chceš? Přišel jsi nepozván, znenadání.“

Anděl: „To my andělé tak děláme. Jsme však s vámi lidmi pořád, většinou nás ale nevidíte.“

Paní: „A proč já tě vidím?“

Anděl: „Zjevil jsem se ti, abych tě potěšil a povzbudil tě a ukázal ti, že i tebe má Bůh rád, že i tvůj život může změnit, a že je i s tebou a s tvou rodinou je Bůh.“

Paní: „Mě, milý anděli, už nikdo nemá rád a nikdo o mě nestojí.“

Anděl: „Nemluv tak, milá paní. Dřív než budeš pokračovat ve svých nářcích a výčitkách, odnesu tě někam, kde budeš moci zhlédnout příběh o narození Ježíše Krista, v kterém se Bůh stal člověkem.“

Paní: „Uneseš mě? To bude dobrodružství. Jak, na zádech?“ *Chce se andělovi vyšplhat na záda.*

Anděl: „Zadrž, milá paní. Ne, tak. Prostě se objevíme, kde nám bude potřeba.“

Paní: „A kde to bude, kde se objevíme?“

Anděl: „V (doplníme název své obce), kde děti zrovna budou hrát v kostele pro lidi stínové divadlo o Ježíšově narození. Vidíš, už tu jsme.“ *Mezi mluvením zamává křídly, otočí se kolem paní. Otočí se k lidem.* „Á, taky se chcete podívat na vánoční hru, kterou si pro vás děti připravily? Pojdte, uvedu vás do kostela.“ (pokud je to od začátku celé v kostele, nebo je to celé na jednom místě, vynecháme druhou větu)

Anděl už v kostele po usazení: „Nejprve si připomeneme celý ten příběh, prožijeme ho znovu, jako stín se nám mihnou všechny ty dávné, ale vlastně stále živé, platné a pravdivé události a pro vás lidi tak důležité. Teď se na chvíli rozloučíme, pomůžu teď dětem při hře, a tak jdu zvěstovat Panně Marii, že počne Syna, který se bude jmenovat „Bůh je má záchrana.“

Jedno dítě: „Dobrý den. My všichni (mávně dozadu za sebe) jsme si pro vás připravili hru o narození Ježíše. Děti víte, kde se Ježíš narodil?“

Druhé dítě: „Ano, v Betlémě. (Další věty podle situace, oddělené lomenými čarami) / A z toho Betléma, z toho místa, kde se podle tradice Ježíš narodil, tu máme světlo, které i letos bylo zapáleno právě na tom místě, kde se Ježíš narodil a díky hodným lidem doputovalo až k nám. A k čemu používáme světlo, třeba i takovou lucernu?“

Děti zde mohou odpovídat ... / „Právě proto se Ježíš narodil, aby byl takovým světlem pro lidi - abychom nejen věděli, jak se chovat - pomáhat si, neubližovat, přát druhým to dobré, nezávidět si, odpouštět si, nežalovat na sebe, ale také, abychom věděli, že Bůh je dobrý, milující každého člověka - ubohého žebráka stejně jako mocného vládce.“

1. dítě: „Teď už ale pšť, anděl právě přichází, aby zvěstoval Panně Marii, že bude mít syna a dám mu jméno Ježíš.“

2. dítě: „No jo, ale kdo bude číst hlavního vypravěče, když je katechetka nemocná a my všichni hrajeme a stejně tak dobře jako ona z nás nikdo číst neumí.“

Tu se přihlásí paní Jelínková: „Děti, já bych snad mohla. Kdysi jsem hrávala v ochotnickém divadle, tak to trochu umím.“

Děti: „Jé to budete moc hodná.“ *Dají jí papíry, ukážou jí, co a jak a odejdou za plentu.*

Paní začne číst o zvěstování Panně Marii.

„Abyste věděli, Maria nebyla první, ke komu Bůh poslal anděla. Tak se např. Zachariáš dozvěděl, že se mu i ve stáří narodí syn Jan. Anděl byl tedy i na začátku té největší

události v dějinách lidí. Stalo se to v Nazaretě, v malém městečku na severu Izraele. Anděl Gabriel zamířil do chudobného domku, kde žila krásná dívka Maria. Byla zasnoubena s Josefem, s mužem z Davidova rodu. Věděli, že nebudou mít lehký život, žili totiž v době, kdy zemi ovládali Římané a vybírali od obyvatel velké daně. Ale stejně jako mnoho židů očekávali od Boha slíbeného Zachránce a pravidelně se za to modlili. Ale kdy a jak se to stane, nikdo nevěděl.“

V tuto chvíli se začne odehrávat stínové divadlo.

„Jednoho dne byla Maria sama doma. Najednou stál před ní anděl a promluvil: ‚Bud' zdráva, plná milosti! Raduj se Maria, Pán je s tebou.‘ Maria se polekala, protože nevěděla, proč anděl přišel za ní a co to vše znamená.

Anděl to na ní poznal, proto hned pokračoval: ‚Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude velkým mužem a lidé mu budou říkat Syn Nejvyššího a jeho království nikdy nepomine.‘

Když to Maria uslyšela, velice se zaradovala. Vždyť ona bude mít to dítě, které bude očekávaným Mesiášem - Zachránce. On přinese lidem štěstí a radost. A ona se má stát maminkou toho chlapce. Ale kdo bude jeho tatínkem? Vždyť ještě není vdaná. Anděl však dovedl odpovědět i na tuto pochybnost. Zvěstoval jí, že otcem bude samotný Bůh, Duch svatý. Bude to přece Syn Boží.

Teď už Maria věděla všechno, ale Bůh jí nechtěl poroučet. Proto anděl čekal na její odpověď.

A Maria řekla: ‚Ano. Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova.‘ Maria se takto rozhodla, protože chtěla plnit Boží vůli. I když to pro ni nebylo lehké - ona obyčejná dívka se měla stát matkou Spasitele, vždyť věděla, že bylo řečeno, že bude trpět a ona tudíž bude trpět s ním. Byla dobrou matkou a tou se stala i celému lidstvu.

Anděl vyřídil to, co měl, a tak se vrátil do nebe. Od toho okamžiku začalo růst v Mariině bříšku miminko. Zatím to nikdo jiný nevěděl než Maria a zanedlouho i Josef, který se o Marii a Ježíši dozvěděl také od anděla.“

Paní to přečte a zamýšlí se: „To jsem ještě nikdy tak neslyšela. No, jsem už nedočkavá, jak to bude dál. Co nového se dozvím. Jen kdyby tu byl anděl se mnou, byla bych raději, kdyby to také mohl říkat se mnou.“

Anděl: „Pokud je to tvé přání, milá paní, jsem ti po boku a o vyprávění se rozdělíme. Panně Marii jsem už vyřídil důležitou věc, a vlastně to, že Bůh má každého tak rád, že poslal na svět svého syna, i když věděl, že bude trpět a zabit. A díky Bohu, že Maria řekla ano.“

Střídají se ve vyprávění příběhu

Paní: „Dva lidé kráčeli po silnici. Muž a žena. Šli pomalu. Byli velice unaveni. Měli za sebou dlouhou cestu. Byli to Maria a Josef. Museli jít do Betléma, do města, kde kdysi bydlel král David. V Betlémě se Maria a Josef museli dát zapsat, protože císař Augustus nařídil sčítání lidu. Císař chtěl vědět, kolik lidí žije v zemi. Každý se musel dát zapsat ve svém městě. Proto Josef a Maria putovali do Betléma, kde dřív bydlely jejich

rodiny. Cesta byla dlouhá a oni šli pěšky. Konečně spatřili bílé domy Betléma. Zatím však nastal večer, sluníčko zapadalo“

Scéna začne tím, že Maria s Josefem vyjdou, jdou pomalu, Josef Marii podpírá, pomáhá jí. Přejdou nakonec plátna, tam tiše stojí do věty „Cesta byla dlouhá a oni šli pěšky.“ Při následné větě „Konečně spatřili bílé domy Betléma“ si na ně jakože ukazují a radují se. Domečky tam můžou být jakkoliv znázorněny.

Anděl: „Josef se snažil nalézt místo, kde by si mohli odpočinout a přenocovat. Když přišli do Betléma, už byla tma. Josef zaklepal na dveře jednoho hostince. Ale ve městě bylo již hodně lidí, kteří přišli ke sčítání. A tak je nepřijali. Nikde nenašli místečko k přenocování. Maria byla již velmi unavená a ještě k tomu každou chvíli se jí mělo narodit dítě. Přeci nebudou spát venku, pod širým nebem!“

Paní: „Josef zaklepal ještě na jedny dveře. Ty se zlehounka otevřely, Josef znova prosil o nocleh pro sebe a jeho těhotnou ženu. Paní nejdříve odmítá, omlouvá se, že mají plno, je jí však nastávající maminky líto, tak jim radí, že kousek výš je jeskyně, která slouží pro zvířata jako stáj, je tam teplo, lehnout si tam také mohou, tam mohou být.“

Scéna: Opět jdou, Josef Marii podpírá, za chvíli ji unavenou usadí na okraj cesty. Může být jedno nebo dvě odmítnutí, podle počtu dětí: Zaklepe, otevře hostinská, ukáže rázně rukou, že ne a jakože rychle zavře. Josef jde dál, opět zaklepe na dveře, a opět zažije podobné odmítnutí. Pak se vrátí pro Marii, jdou kousek dál a tu zaklepe ještě na jeden hostinec, paní nejprve zatřese hlavou jako že ne, pak se ale chytne za hlavu, že přemýšlí, udělá gesto, že na něco přišla, poodstoupí kousek, aby jim ukázala, kam mají jít.

Anděl: „Poděkovali, vydali se tím směrem a našli všechno, tak jak ta milá hostinská povídala. Na zemi ležela čerstvá sláma a v ní stály dřevěné jesličky plné sena. Josef připravil pro Marii lůžko ze slámy. Potom spolu poděkovali Bohu za klidné místečko ve chlévě. A uložili se ke spánku. A potom bylo ticho. Venku už byla naprostá tma. Na nebi svítily hvězdy. V Betlémě byla noc. V této tiché a tmavé noci se stalo něco zázračného. Stala se veliká událost, která už byla dávno předpovězena. Marii se narodilo dítě!“ --- scénická hudba – tichá, klidná

Učiní tak, jak je řečeno, Josef srovná seno, opatrně na něj položí Marii a nahlas si řeknou dobrou noc. Pak si lehne i Josef.

Anděl v tuto chvíli odejde za stěnu.

Paní pokračuje: Maria měla z dítěte velkou radost. Vzpomněla si, co řekl anděl – její dítě sice vypadalo jako každé jiné dítě, byl to ale Boží syn. Vzala je do náruče a něžně je políbila. Josef se také radoval. Hladil dítě svou velkou upracovanou rukou. Maria zabalila dítě do plenek a položila do jeslí. Dítěti dali jméno Ježíš. Boží syn se narodil ve chlévě. Kromě Marie a Josefa to ještě nikdo nevěděl. Obyvatelé Betléma spali a nevěděli nic o tom, že se narodil Ježíš.

Jen venku na betlémských polích spali pastýři. Nemohli jít spát, museli hlídat svá stáda. Seděli tiše okolo ohně. Ovce ležely klidně poblíž a spaly. Na jednou se stalo něco moc divného. Pastýře oslnila prudká záře. Uprostřed záplavy světla stál anděl. Pastýři dostali velký strach.

Ale anděl řekl: *hned naváže sám anděl* „Nebojte se! Povím vám něco, z čeho se budete radovat! Narodil se Ježíš, Spasitel, Mesiáš, na kterého jste tak dlouho čekali. Stalo se to v Betlémě. Honem tam pospíchejte! Najdete děťátko zabalené v plenkách, položené v jesličkách.“

Zase naváže paní: „Potom se objevili další andělé. Všichni volali: Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj, lidem dobré vůle.“ – *tuto větu říkají s paní i všichni andělé.*

Scéna – Maria políbí své dítě, Josef ho pohladí a Maria ho něžně položí do jeslí. Po uložení Ježíška do jeslí s jesličkami odejdou stranou a přijdou pastýři a ulehnu. Pak se objeví anděl se září, probudí se jeden pastýř a zprudka vzbudí ostatní. Poté, co odejdou andělci, odejdou i pastýři a zase se vrátí Josef s Marií a postaví před sebe jesle.

Anděl: „Pastýři přišli k jeskyni a tiše vstoupili dovnitř. Spatřili Josefa a Marii, dva zrovna tak chudé lidi jako byli oni sami. Uviděli také dítě, které se nijak nelišilo od dětí, které až dosud viděli. Ale pastýři věděli, že toto dítě není obyčejné. Vždyť leželo v jesličkách zabalené do plenek, právě tak, jak to říkal anděl. Zmýlit se nemohli. Toto je spasitel, který učiní lidi šťastné.“

Pastýři přicházejí při andělově povídání blíž k Ježíškovi a kladou své dary.

Paní: „Zpátky domů se pastýři vraceli s radostí v srdci. Zpívali si: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.“ – *pastýři, nebo někdo toto můžou zazpívat, jako zpíváme v kostele začátek „Sláva na výsostech“, pastýři odejdou*

Anděl: „Za pár dní k Ježíškovi doputovali i mudrci od východu se svými dary, s kadidlem, myrhou a zlatem. Po celou jejich dlouhou cestu je vedla zvláštní hvězda.“ – *mohlo by malé dítě na tyči nést kometu a za ní by šli tři králové – takto by se zastavili před Ježíškem, poklonili by se a položili by před něj své dary*

Tu končí stínové divadlo. Všichni herci vyjdou před stěnu i s Ježíškem v náruči. Všichni zazpívají koledu „Chtíc, aby spal“, nebo nějakou jinou ...

Anděl poté potichu přenese paní zpátky domů, bude tam mít přenesené křeslo se stolečkem jako na začátku.

Paní: „Děkuji ti, můj anděli. Nevím sice úplně, proč se to zlo děje a asi ani nikdy ze světa nezmizí, ale pochopila jsem, že je Bůh nechce a že je nám může pomoci nésti a šířit kolem sebe víc dobra. Víš, že jsme při té hře odпустила svým dětem? A dokonce jsem se za ně modlila, aby se měli dobře. A to jsem nikdy nedělala.“

Anděl: „Vím, však už si hledej ten nástroj na přenášení hovorů, kterému říkáte mobil.“ *Vtom zazvoní paní Jelínkové mobil, omluví se, poodejde pryč a celá šťastná se vrátí:* „Dcera mi volala, chtějí, abych Vánoce strávila s nimi, ráno si pro mě přijedou.“

Anděl: „Však proto jsem tady. A jsem si jistý, že už pořád budeš přemýšlet, o tom, že Bůh tě má rád a uvědomovat si, kdy je ti nablízku.“

Pak se anděl zatočí dokolečka a zavolá: „Adie.“ A zmizí ...

Objeví se znovu děti:

1. dítě: „Tedy, to se nám to ale povedlo.“

2. dítě, „No, jo, jsme šikovní.“

1. dítě: „A kde je ta paní, abychom jí poděkovali?“

2. dítě: „No, moc pěkně to četla. Ale už tu není. Pomodlíme se za ni, to bude naše poděkování.“

Pak se děti obrátí k lidem.

1. dítě: „Děkujeme i vám.“

Další podle situace:

Ale ještě vydržte s námi. Dětem rozdáme lízátko, že tak pěkně dávaly pozor. A vy velcí, ale i malí si můžete zaspívat s námi koledy. A nezapomeňte si odnést to betlémské světlo.“

Ukloní se, opět přijdou všichni herci, i paní s andělem a hudební doprovod a pokloní se všichni

a zavolají: „Požehnané Vánoce vám všem.“ A někdo dodá: „A v novém roce“